

praktijkvraag

Leningen, mededinging en aanbesteden

Vraag

Mag een gemeente aan andere overheden tegen rentevergoeding geld uitlenen, of wordt hiermee eerlijke concurrentie geschaad?

Antwoord

Het verstrekken van geld door de ene overheid aan de andere wordt gezien als passend binnen het 'gesloten' systeem van overheidsfinanciën. De Nederlandse mededingingsregels zijn er in ieder geval niet op van toepassing, en de Europese hoogstwaarschijnlijk ook niet. In beginsel zijn alle mededingingsregels, als ze al op overheden van toepassing zijn, gericht op de overheid als marktpartij. Het enige waar wij in dit verband aan denken is het extreem ver 'oprekken' van de staatssteunregels, maar ook die zijn bedoeld om voordeelverschaffing aan ondernemingen tegen te gaan. Al met al is de conclusie dat eerlijke concurrentie met 'interne' overheidsleningen niet wordt verstoord.

Een concrete ondersteuning van die mening wordt geboden door de Europese aanbestedingsregels. Het lenen van geld aan andere overheden is geen vaste taak van een gemeente, dus in principe zal er in deze gevallen sprake zijn van civielrechtelijke overeenkomsten. Leningen vormen in beginsel een (1A-) dienst (categorie 6, financiële diensten) die, mede om oneerlijke concurrentie te voorkomen, aanbesteed zou moeten worden. De richtlijn Diensten zondert echter bepaalde diensten uit.

In dit geval is de uitzondering van artikel 1a sub VII relevant: 'opdrachten inzake financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, en de door de centrale banken verleende diensten'.

In de nieuwe aanbestedingsrichtlijn (2004/18/EG) is de uitzondering in artikel 16 nog iets preciezer verwoord, zie het cursieve gedeelte in de nieuwe bepaling:

'opdrachten inzake financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, met name verrichtingen om de aanbestedende diensten van geld of kapitaal te voorzien, en de door de centrale banken verleende diensten'

Mede in het licht van dit artikel kan vastgesteld worden dat het verstrekken van leningen aan aanbestedende diensten van de werking van de Richtlijn is uitgesloten. Het antwoord op uw vraag is dus dat lenen door overheden aan overheden is toegestaan. De mededingingsregels zijn niet van toepassing, en er hoeft niet te worden aanbesteed. Aanbesteden mag natuurlijk wel: concurrentie tussen aanbieders kan allicht een rentevoordeel opleveren, maar of het opweegt tegen de administratieve verplichtingen van een aanbesteding is de vraag. De afweging is aan de gemeente.

Reacties en disclaimer:

Van de informatie in dit document mag onbeperkt gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl. Aan dit document is de grootst mogelijke zorg besteed, maar Europa decentraal kan niet instaan voor de juistheid van de informatie en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke vervolgschade door het gebruik ervan.